

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC80 (82)

ISSN 1857-7059

ГОДИШЕН ЗБОРНИК

2011

YEARBOOK

ГОДИНА 2

VOLUME II

GOCE DELCEV UNIVERSITY - STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2011
YEARBOOK

ГОДИНА 2

VOLUME II

GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

Годишен зборник 2011
Yearbook 2011

Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Faculty of Philology, Goce Delcev University – Stip

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

За издавачот:

Проф д-р Виолета Димова

Издавачки совет

Проф. д-р Саша Митрев
Проф. д-р Блажо Боев
Проф. д-р Лилјана Колева-Гудева
Проф. д-р Виолета Димова
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Махмут Челик
Доц. д-р Ранко Младеноски
М-р Ристо Костуранов

Редакциски одбор

Проф. д-р Виолета Димова
Доц. д-р Толе Белчев
Доц. д-р Билјана Ивановска
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Душко Алексовски
Доц. д-р Марија Леонтиќ
Доц. д-р Нина Даскаловска
М-р Весна Коцева

Главен уредник

Доц. д-р Ранко Младеноски

Одговорен уредник

Доц. д-р Толе Белчев

Јазично уредување

Даница Гавриловска-Атанасовска
(македонски јазик)
Доц. д-р Марија Кукубајска
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров
Благој Михов

Печати

Печатница „Европа 92“ - Кочани
Тираж - 300 примероци

Редакција и администрација

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ 66
п. фах 201, 2000 Штип
Р. Македонија

Editorial board

Prof. Saša Mitrev, Ph.D.
Prof. Blazo Boev, Ph.D.
Prof. Liljana Koleva-Gudeva, Ph.D.
Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Mahmut Chelik, Ph.D.
Ass. Prof. Ranko Mladenoski, Ph.D.
Risto Kosturanov, M.Sc.

Editorial staff

Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Ass. Prof. Tole Belcev, Ph.D.
Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Dusko Aleksovski, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Leontic, Ph.D.
Ass. Prof. Nina Daskalovska, Ph.D.
Vesna Kocева, M.A.

Managing editor

Ass. Prof. Ranko Mladenoski, Ph.D.

Editor in chief

Ass. Prof. Tole Belcev, Ph.D.

Language editor

Danica Gavrilovska-Atanasovska
(Macedonian)
Ass. Prof. Marija Kukubajska, Ph.D.
(English)

Technical editor

Slave Dimitrov
Blagoj Mihov

Printing

„Evropa 92“ - Kocani
Printing No 300

Address of the editorial office

Goce Delcev University – Stip
Faculty of philology
Krste Misirkov b.b.,
PO box 201, 2000 Stip,
R. of Macedonia

д-р Марија Леонтиќ СТАТУСОТ НА ЛЕКСЕМИТЕ СО ТУРСКИ СУФИКСИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ДЕНЕС Marija Leontic, Ph.D. THE STATUS OF THE LEXEMES IN TODAY'S MACEDONIAN LANGUAGE 115	115
д-р Билјана Ивановска, д-р Нина Даскаловска ВАЖНОСТА НА ЈАЗИКОТ И НА КУЛТУРАТА ВО СИСТЕМОТ НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА Biljana Ivanovska, Ph.D., Nina Daskalovska, Ph.D. THE IMPORTANCE OF LANGUAGE AND CULTURE IN THE HEALTH CARE DELIVERING SYSTEM 123	123
м-р Јане Јованов, Наташа Сарафова ВЛИЈАНИЕТО НА КРАТКИТЕ СМС ПОРАКИ ВРЗ СОВРЕМЕНИОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК Jane Jovanov, M.A., Natasa Sarafova THE INFLUENCE OF SMS MESSAGES ON CONTEMPORARY MACEDONIAN 129	129
д-р Билјана Ивановска, д-р Валентина Илиева МЕДИЦИНСКА ТЕРМИНОЛОГИЈА – ВОВЕД, ОСНОВИ И ОПШТО ЗА ЈАЗИКОТ ВО МЕДИЦИНАТА Biljana Ivanovska, Ph.D., Valentina Ilieva, Ph.D. MEDICAL TERMINOLOGY – INTRODUCTION, FUNDAMENTALS AND LANGUAGE OF MEDICINE IN GENERAL 137	137
д-р Јагода Стрезовска, д-р Билјана Ивановска ОСВРТ ВРЗ ЈАЗИЧНОТО ВЛИЈАНИЕ ВО ГЕРМАНСКИОТ И МАКЕДОНСКИОТ СОВРЕМЕН ЈАЗИК Jagoda Strezovska, Ph.D., Biljana Ivanovska, Ph.D. OVERVIEW OF THE LINGUISTIC INFLUENCE IN MODERN GERMAN AND MACEDONIAN LANGUAGE 145	145
д-р Нина Даскаловска, д-р Билјана Ивановска ВИДОВИ НА НАСТАВНИ ПРОГРАМИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ Nina Daskalovska, Ph.D., Biljana Ivanovska, Ph.D. TYPES OF LANGUAGE TEACHING SYLLABUSES 151	151
д-р Соња Петровска ДАЛИ НА НАШИТЕ УЧИЛИШТА ИМ СЕ ПОТРЕБНИ НАСТАВНИЦИ–ЛИДЕРИ? Sonja Petrovska, Ph.D. DO OUR SCHOOLS NEED TEACHERS – LEADERS? 159	159

СТАТУСОТ НА ЛЕКСЕМИТЕ СО ТУРСКИ СУФИКСИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ДЕНЕС

доц. д-р Марија Леонтиќ

Апстракт: Лексичките заемки со турски суфикси квантитативно и квалитативно го имаат збогатено македонскиот јазик и голем дел од нив се употребуваат и денес во разновидни сфери. Процесот на восприемање и примена на лексичките заемки со турски суфикси се случуваше во долг временски период. Овој реферат ги опфаќа лексичките заемки со турски суфикси во поглед на временската оска, лексички заемки со турски суфикси во нестандартната лексика и лексички заемки со турски суфикси во поглед на функционалните стилови.

Клучни зборови: *турски суфикси, неутрална лексика, архаизми, историцизми, фамилијаризми, дијалектизми, арго, разговорен функционален стил, уметничколитературен функционален стил, публицистички функционален стил*

THE STATUS OF THE LEXEMES IN TODAY'S MACEDONIAN LANGUAGE

Asst. Prof. Marija Leontic

Abstract: Lexical borrowings with Turkish suffixes have enriched the Macedonian language both in quantity and in quality and a large part are used today in different spheres. The process of perception and usage took place over a long period of time. This essay encompasses the lexical borrowings with Turkish suffixes with regard to the time scale, lexical borrowings with Turkish suffixes in the non-standard lexis and lexical borrowings with Turkish suffixes with regard to the functional styles.

Key words: *Turkish suffixes, neutral lexis, archaisms, historicism, familiarisms, dialectisms, argot, colloquia - functional style, artistic - literature style, publicist - functional style.*

1. Вовед

Со внимателно читање на постојните разновидни речници на македонскиот јазик, може да се согледа дека лексичките заемки со турски суфикси и лексемите градени по тој модел, квантитативно и квалитативно го збогатувале речничкиот состав на македонскиот јазик во период пред официјализирање на процесот на стандардизација на македонскиот јазик и во периодот по официјализирање на процесот на стандардизација на македонскиот јазик. Овој лексички фонд воедно го одразува времето, општествената состојба, материјалниот и културниот живот во кој се восприемале, адаптирале, селектирале, задржувале, исфрлале од употреба и мотивирале создавање на нови лексеми по пат на аналогија според новите потреби на говорителите.

Лексемите со турски суфикси во македонскиот јазик можат да се разгледаат како:

- лексички заемки со турски суфикси во поглед на временската оска
- лексички заемки со турски суфикси во нестандартната лексика
- лексички заемки со турски суфикси во поглед на функционалните стилови

2. Лексички заемки со турски суфикси во поглед на временската оска

Во стандардизираниот лексички фонд кој се применува во официјалното општење и писмениот јазик, лексичките заемки со турски суфикси во поглед на временската оска можат да бидат главно:

2.1. **Неутрална лексика**, која е надвременска, неврзана за кое било време. Пр. *бозација*, *бифеџија*, *зурлација*, *кавалџија*, *кафеџија*, *кираџија*, *малтерџија*, *пазарџија*, *тутунџија*, *шегација*, *бурекџија*, *занаџија*, *симитџија*, *кебаџија* и др.

2.2. **Архаизми**, кои се употребувале во минатото, а денес место нив се применуваат современи зборови. Пр. *безистенџија* / *дуќанџија*; *доганџија* / *соколар*; *капиџија* / *вратар*, *портир*; *мадемџија* / *рудар*; *саџија* / *поштар*; *унерџија* / *вешт*; *бичакџија* / *ножар*; *ѓумрукџија* / *цариник*, *небетџија* / *чувар*, *стражар*; *туфекџија* / *пушкар*, *оружар* и др.

2.3. **Историзми**, кои изразуваат територијална поделба или организација, институции, функции на лица, појави и предмети што се надминале со промената на општествениот поредок или осовременувањето на животот. Пр. *акинџија*, *апсанџија*, *бегликџија*, *бејтулмалџија*, *вирџиџија*, *дервенџија*, *дерухдеџија*, *ешкинџија*, *харачџија*, *топузџија*, *феселџија*, *вилаетџија*, *гедикџија*, *валилак*, *баждарлак*, *беглак*, *беглербеглак*, *везирлак*, *кадилак*, *мудурлак*, *мутесарифлик*, *пашалак*, *спаџија* и др.

3. Лексички заемки со турски суфикси во нестандартната лексика

Во нестандартниот лексички фонд кој се употребува во секојдневното неофицијално општење, односно во разговорниот јазик, лексичките заемки со турски суфикси се застапени со:

3.1. **Фамилијаризми**, кои им се познати на сите говорители кои живеат на една територија, а се применуваат кога сакаме да дадеме интимен, субјективен или експресивен израз на исказот. Фамилијаризмите имаат свои еквиваленти во стандардниот македонски јазик. Пр. *бадиџија* / *безделник*; *беџија* / *напасник*; *ѓурулџија* / *вревач*; *зиџија* / *штеточинец*, *пакосник*; *комарџија* / *коцкар*; *мираџија* / *наследник*; *муабетџија* / *зборлив*; *азганџија* / *разуздан*; *берикетџија* / *плоден*, *плодороден*; *гајлелија* / *загрижен*; *касметџија* / *срекен*; *меракџија* / *љубител*; *табиетџија* / *ќудлив*; *таксиратџија* / *несрекен*; *фајделија* / *корисен*; *кефџија* / *развеселен*, *расположен* и др.

3.2. **Дијалектизми**, кои им се познати на говорителите кои живеат во одредена област во која се употребуваат, но другите говорители можат да ги разберат помалку или повеќе успешно. Присутни се и во уметничката литература доколку темата и времето што се обработуваат, наметнуваат авторот да примени дијалект за делото да биде автентично. Во македонската дијалектологија има богат фонд лексеми со турски суфикси. Дијалектизмите во најголем број случаи имаат свои соодветници во стандардниот македонски јазик. Пр. *накавџија* / *молер*; *јаланџија* / *лажливец*; *лафџија* / *зборлив*; *аргафанџија* / *лилјаков*, *виолетов*; *ачик* -*ѓозџија* / *итар*; *бегирџија* / *снаодлив*; *вакатџија* /

имашен; *генишлија* / спокоен; *заифлија* / плашлив; *инсанлија* / човечен; *јарамаслија* / немирен; *кедерлиа* / болникав; *лафазанлија* / брборко; *немукаетлија* / немарен; *чичеклија* / цветен; *зулумлук* / злодело; *артиса* / преостане; *безердиса* / здодее; *ѓувендиса* / поверува и др. Според Ружа Паноска: „Кога го имаме предвид развитокот на македонскиот литературен јазик, го имаме предвид и тоа дека од дијалектите е одбрано с# што е типично, што има живот во себе и што може да се актуализира и да се афирмира во литературниот јазик. Но процесот на црпењето од дијалектните резерви не е ниту прекинат ниту завршен. Меѓутоа можеме да констатираме дека дијалектизмите на извесен начин веќе се притеснети од општонародниот јазик, односно од литературниот.”¹

3.3. **Арго**, кој е познат само на поединци бидејќи е таен јазик на група луѓе. Пр. *станција*, *провалција* (лице што ограбува станови), *трскација* (момче што „лови” девојки), *прскација* (лице што зборува глупости) и др.

За кој фонд лексички заемки со турски суфикси од стандардната или нестандардната лексика ќе се определи и ќе ги употреби говорителот, зависи од неговата социјална област на активност и општење бидејќи секоја област карактеристично ги применува јазичните средства. Говорителот внимава на изборот и примената на јазичните средства за непречено и соодветно да комуницира со другите членови во неговата социјална област на активност и пошироко со другите членови на заедницата.

4. Лексички заемки со турски суфикси во поглед на функционалните стилови

Специфичниот избор и примена на јазичните средства спаѓа во доменот на функционалните стилови. Лексичките заемки со турски суфикси се употребуваат во следниве функционални стилови²:

4.1. **Разговорниот функционален стил** (разговорен јазик) се карактеризира со неофицијална, непосредна, спонтанa, експресивна, економична приватна реализација на јазикот што може да биде од наједноставен до култивирано-сложен, во говорена и во пишувана форма. Разговорниот јазик се одликува со голем број лексеми со турски суфикси, каде што најмногу доаѓаат до израз фамилијаризмите и дијалектизмите. За разговорниот функционален стил се особено карактеристични полиморфемните суфикси -ција/-чија и -лија. Пр. „Тој е голем *финтација*.”, „Ама е *лимонтабиетлија*.”, „Денес на пазар ја нападна еден *цепчија*.”, „Мајка му и татко му му даваат голем *цепарлак*.”

Лилјана Минова-Ѓуркова со право ќе истакне: „Од јасни причини, во овој функционален стил ќе го сретнеме *најстарото* и *најновото* од конкретниот јазик. Стандардниот јазик, кој се карактеризира со еластична стабилност, се наоѓа, од една страна, понапред од разговорниот прогласувајќи некои елементи за застарени, а од друга страна – оди по него, затоа што сè уште (во определени фази) не го примил новото, наложено од животот и веќе широко прифатено во разговорниот функционален стил.” Потоа Лилјана Минова-Ѓуркова истакнува: „Разговорниот функционален стил претставува непресушен извор за уметничката литература, како и за средствата за јавно општење,

¹ Panoska, Ружа. (1972). Dijalektnite osobenosti vo prozata na neкои makedonski современи prozaisti. *Makedonski jazik* - Skopje. God. (23), 217

² Site termini vo ova poglavje se usoglaseni со terminите на Liljana Minova \urkova, koja голем дел од своето творење го има посветено на оваа тема.

особено во поново време.”³ Според ова, лексичките заемки со турски суфикси кои се среќаваат во голем број во разговорниот функционален стил, реално е да се рефлектираат и да ги сретнеме во јазикот на уметничката литература и во јазикот на средствата за јавно информирање.

4.2. **Уметничколитературниот функционален стил** (јазикот на уметничката литература) се одликува со создавање на уметничка литература (книжевност) во која се одразува речничкото богатство на јазикот со основните, секундарните и терцијалните значења на зборовите. Јазикот на уметничката литература содржи бројни лексеми со турски суфикси, посебно во делата кои го отсликуваат периодот на Османлиската Империја, но и во творбите кои го опишуваат современиот живот во различни средини, а во кои дијалектизмите доаѓаат до израз. Дијалектизмите со турски суфикси се применуваат за да се актуализира времето и средината во кое се одвива дејството, но и за да се постигне автентичност на исказите на ликовите во делото. Пр.

„...Најмногу земаше *кеманеџијата*, после идеше ред на утот, па на *гарнетчијата* и, на крајот, дури беше *дајреџијата*. Таков си беше редот, од век, меѓу *чалгаџиите*...”
(Иван Точко „Дајреџијата”)⁴

Со уметничколитературниот функционален стил се реализираат и литературните преводи и препевы од турски на македонски јазик каде што турските лексеми со турски суфикси исто така заземаат видно место. Пр. во препевот на Илхами Емин:

Од град во град с# патувам
И шејхови се прашувам
Гурбетлакот силно гори
Види љубовта што ми стори.
(Јунус Емре „Чекорејќи в оган горам”)⁵

Тука сме должни да истакнеме дека лексеми со турски суфикси најмногу се наоѓаат во јазикот на народната литература. Пр.

Твоје лице лице,
дукат чело *амајлија*,
дукат чело *амајлија*,
руса коса *срмаллија*,
руса коса *срмаллија*,
танки веѓи *гајтанли*
танки веѓи *гајтанли*,
црни очи *бадемли*,
црни очи *бадемли*,
твоја уста *шеќерлија*,
твоја уста *шеќерлија*,

³ Ѓуркова Милова, Лилјана. (2003). *Stilistika na sodremniot makedonski jazik*. Magor - Скопје, 218-219

⁴ Nasteva Јашар, Оливера. (1972). *Funkcioniraweto na turcizmite vo makedonskiot kni`even jazik. Makedonski jazik* - Skopje). God. XXIII, 94

⁵ Emre, Јунус. (1991). *Da sakame da n# sakaat*. Prepev od turski: Ilhami Emin. Birlik - Скопје, 225

бело грло *шербетлија*,
бело грло *шербетлија*,
рамна става *биналлија*.⁶
(„Ој, невесто јубавесто”)

4.3. **Публицистичкиот функционален стил** (јазикот на средствата за јавно информирање и на публицистиката) е наменет за информирање на аудиториумот на една говорна заедница (читатели, слушатели, гледачи) за важни или интересни настани од земјата или од странство. Јазикот на средствата за јавно информирање, посебно новинарскиот потстил содржи бројни лексеми со турски суфикси. Ова се должи пред с# на фактот што во последно време во новинарскиот потстил се користат лексички елементи од разговорниот јазик за да се одбегне монотонија, да се привлече внимание и да се постигне живост и разновидност во изразот. Овој тренд посебно се согледува во новинарските наслови во кои лексемите со турски суфикси навистина се применуваат мајсторски за да се привлече вниманието на читателот. Пр. „*Гемџијата* Шатев одделен од илинденците”⁷, „*ФАМУ* ќе ги обедини балканските *филмџии* во Охрид”⁸, „Прегазен *моторџија*”⁹, „Ранет гонел *пиштолџија*”¹⁰, „*Ловџија* пронајден мртов”¹¹, „*Камионџиите* ни ги тепаат, грчката полиција гледа”¹², „*Митџии* го олесниле буџетот за над 50 милиони евра”¹³, „*Моторџиска* свадба во Водоча”¹⁴, „Околу 1500 идни академици од внатрешноста – *кираџии*”¹⁵, „Ако му смрдат нозете на *пубертетлијата* - ставете му ботокс!”¹⁶ и др. Но освен во наслови, овој вид на лексеми се користат и во самиот текст. Пр. „Помладиот Чокре е познат скопски *шемаџија* и еден од најпожелните ергени во државата.”¹⁷, „*Филмџиите* реагираат на одолжувањето на постапката за нов директор, со што предупредуваат дека за новиот тоа ќе значи катастрофален почеток.”¹⁸

Исто така, и во крстозборите, кои спаѓаат во новинарскиот потстил, лексемите со турски суфикси се застапени со многу примери.

Во разговорниот, во уметничколитературниот и во публицистичкиот функционален стил се застапени лексеми со турски суфикси кои се карактеризираат со експресивност. Семантички, експресивните лексеми со турски суфикси можат да бидат:

- Деминутиви и хипокористици, кои означуваат мали или мили лица, животни и предмети, или позитивен однос кон нив. Пр. *алваџиче*, *бозаџиче*, *бостанџиче*, *гајдаџиче*,

---

⁶ (1962). *Makedonskite melografi od krajot na HXH vek*. Redakcija: @ivko Firfof i Metodija Simonovski. Institut za folklor - Скопје, 140

⁷ Dnevnik (Skopje). Br. 3814, 08. HX 2008, 7

⁸ Utrinski vesnik (Skopje). Br. 2711, 14-15. VX 2008, 17

⁹ Vest (Skopje). Br. 2381, 24-25. V 2008, 12

¹⁰ Vest (Skopje). Br. 2386, 30. V 2008, 12

¹¹ Dnevnik (Skopje). Br. 3792, 13. XH 2008, 13

¹² Dnevnik (Skopje). Br. 3666, 13. V 2008, 1

¹³ Dnevnik (Skopje). Br. 3657, 2. V 2008, 15

¹⁴ Vest (Skopje). Br. 2469, 9. XH 2008, 1

¹⁵ Ve~er (Skopje). Br. 13916. 2. H. 2008, 9

¹⁶ Ve~er (Skopje). Br. 13916. 2. H. 2008, 25

¹⁷ Vest (Skopje). Br. 1597, 22. XH 2005

¹⁸ Vest (Skopje). Br. 2551, 17. HXX 2008, 17

гемиџиче, дуќанџиче, кавгаџивче, казанџиче, кафеџиче, меанџиче, арамличе, басмаличе, назлиџче и др.

- Аугментативи и пејоративи, кои означуваат преувеличување на лица, животни и предмети, или негативен однос кон нив. Пр. *јабанџиџиче, пубертетлија, имеќарлак* и др.

5. Заклучок

Лексемите со турски суфикси во поглед на временската оска се застапени во неутралната лексика, архаизмите и историцизмите; во нестандартната лексика се застапени со фамилијаризмите, дијалектизмите, аргото; а во поглед на функционалните стилови се употребуваат во разговорниот функционален стил, уметничколитературниот функционален стил и публицистичкиот функционален стил.

Лексемите образувани со турски суфикси, и воопшто турцизмите, не се застапени во административниот и во научниот функционален стил затоа што во историскиот развој на македонскиот јазик турцизмите сè повеќе го губеа своето неутрално обележје и стануваа стилски обоени. Оваа тенденција се случуваше во долг временски период паралелно со стандардизацијата на македонскиот јазик и осовременувањето на условите за живот и работа.

БИБЛИОГРАФИЈА

1. Димитровски, Тодор. Корубин, Благоја. Стаматоски, Трајко. (1986). *Речник на македонскиот јазик*. – Македонска книга – Скопје.

2. Ѓуркова Минова, Лилјана. (2003). *Стилистика на современиот македонски јазик*. Магор – Скопје.

3. Леонтиќ, Марија. (2008). *Турските суфикси во македонскиот јазик со паралели од македонската патронимија и топонимија*. (необјавена докторска дисертација). Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ – Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје

4. Паноска, Ружа. (1994). *Современ македонски јазик*. Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ – Скопје.